

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul șef al Procuraturii de Circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței judecătorești Cahul din 26 iunie 2017 și deciziei Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2017, în privința inculpatului

*Velcev Ivan XXXXXXXX, născut la
xx xxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al or. XXXXXXXX, str.
X. XXXXXXXX xx, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 26.01.2017 – 31.03.2017,
instanța de apel: 17.05.2017 – 05.09.2017,
instanța de recurs: 05.01.2018 – 07.02.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorești Cahul din 26 iunie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Velcev Ivan a fost condamnat în baza art. 157 Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 1 an.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 14 ianuarie 2017, orele 18.30, inculpatul Velcev Ivan, fiind în stare de ebrietate, conducând cu căruța și deplasându-se pe str.

Lenin, or. Taraclia, nu a luat în vedere starea sa psihofiziologică, care influența asupra atenției și reacției și situația rutieră, și anume că drumurile și bordurile erau în zăpadă, deplasarea nefiind posibilă, și din imprudență a comis tamponarea cu căruța pe care o conducea pietonul Panicerschi V., care se deplasa conform Regulamentului Circulației Rutiere pe partea de trecere pe str. Lenin, or. Taraclia, cauzându-i astfel vătămări corporale sub formă de traumă a toracelui, cu fracturi închise a coastelor IV, V, VI, VII din stânga, ce a condiționat dereglarea sănătății de lungă durată și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 171/D din 25.05.2017 se califică ca vătămare corporală medie.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece probele administrate i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 157 Cod penal, ca cauzarea vătămării corporale medie din imprudență.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 61, 75-77, 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că s-au stabilit circumstanțe atenuante – comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și recuperarea prejudiciului cauzat, cât și circumstanța agravantă – comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, că acestuia urmează a-i fi stabilită o pedeapsă în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, adică una redusă, concluzionând că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

La fel, instanța a reținut, că potrivit art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Expertiza medico-legală a fost efectuată în baza ordonanței organului de urmărire penală pentru dovedirea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care intră în sarcina învinuirii și în conformitate cu prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, se achită din contul mijloacelor statului.

Astfel, cerința procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor privind efectuarea expertizei indicate, sunt neîntemeiate.

3. Procurorul în Procuratura or. Taraclia, Sergiu Lefter, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate cheltuielile judiciare în mărime de 320 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale, din contul inculpatului, în beneficiul statului.

Apelantul a invocat, că cheltuielile judiciare trec în contul statului doar în cazul în care persoana care trebuie să achite aceste cheltuieli corespunde condițiilor prevăzute de art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, ceea ce nu este și cazul inculpatului. Având în vedere faptul că inculpatul nu întrunește nici o condiție, din cele prevăzute pentru eliberarea de la achitarea cheltuielilor judiciare, fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, conform art. 229 Cod de procedură penală, inculpatul trebuie să suporte cheltuielile

pentru efectuarea expertizei medico-legale, reparând astfel cheltuielile suportate de stat.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2017, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că cheltuielile respective au fost efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, indică expres situațiile, când dispunerea efectuării expertizei este obligatorie. Alin. (2) al aceluiași articol prevede achitarea expertizelor judiciare în cazurile prevăzute la alin. (1) din contul mijloacelor bugetului de stat.

Astfel, prevederile legale la care face trimitere apelantul se referă mai mult la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, ori cheltuielile judiciare, care sunt enumerate în dispoziția art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, nu prevăd astfel de cheltuieli. Or, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, cheltuielile judiciare se achită din sume alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Astfel aceste norme procedurale invocate de procuror și respinse de prima instanță în conținutul sentinței atacate, nu reglementează încasarea din contul condamnatului a mijloacelor bănești pentru cheltuieli de expertiză.

Prima instanță a ținut cont că expertiza judiciară în privința părții vătămate, a fost dispusă în cadrul efectuării urmăririi penale, pentru acumularea probatoriului necesar, și aceste cheltuieli sunt trecute în contul statului, și nu urmează să fie puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, sarcina căruia este depistarea circumstanțelor care dovedesc comiterea infracțiunii și identificarea făptuitorului, pentru înaintarea învinuirii făptuitorului. Trecerea în contul statului a cheltuielilor în procesul penal se întemeiază pe necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

Alegațiile apelantului că inculpatul are posibilitate de a achita cheltuielile judiciare, dat fiind că are venit din activitatea lui de cioban, nu pot fi reținute, or, prin încasarea acestor cheltuieli de la inculpat, vor fi în mod flagrant încălcate drepturile acestuia.

5. Procurorul șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate cheltuielile judiciare în mărime de 320 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale, din contul inculpatului, în beneficiul statului.

Recurentul a invocat, că orice prejudiciu cauzat fie persoanei fizice/juridice sau Statului trebuie să fie reparat.

Conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Însă cheltuielile legate de efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuielile legate de efectuarea expertizelor judiciare în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală – expertiza judiciară, iar la soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, urmează a fi aplicate prevederile art. 229 alin. (1) Cod

de procedură penală, care pe prim plan îl pune pe condamnat responsabil de aceste cheltuieli și doar dacă condamnatul nu este în stare, din motive întemeiate – invaliditate, incapacitate juridică, cheltuielile sunt trecute în contul statului.

Astfel, instanța de apel nu a soluționat corect chestiunea legată de cheltuielile judiciare.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în

baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul șef al Procuraturii de Circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței judecătorești Cahul din 26 iunie 2017 și deciziei Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2017, în privința inculpatului Velcev Ivan XXXXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco